

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ І ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОТУЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сьогодні в теорії і практиці аналізу та оцінки діяльності сільськогосподарських підприємств недостатньо використовують показник їх економічної потужності, що об'єктивно вимагає наукових та методичних розробок пізнання і застосування в управлінні розвитком підприємства за рахунок нарощування їх економічної потужності.

Економічна потужність, в деякій мірі, є абстрактною категорією, межі якої розпливчасті, фактори не повністю визначені, а вплив на поточні процеси як опосередковані, так і повною мірою конкретизовані – оскільки будь-яке прийняте рішення може мати на нього позитивний або вкрай негативний вплив. Потужність підприємства варіює залежно від різних чинників, що його формують. На думку М. Завербної: «Економічна потужність підприємства – це така продуктивність робіт, за якої на підприємстві одержуватимуть нормативний (нормальний) прибуток.» [2]

Економічна потужність як економічна категорія відображає складні, багатоаспектні, агреговані, консолідовані економічні та взаємопов'язані процеси та відносини. В силу цієї багатогранності і складності категорія економічної потужності досліджена недостатньо і розглядається в основному не як об'єкт і предмет самостійного і цілеспрямованого дослідження, а в ракурсі аналізу інших економічних проблем і категорій. Нарощування економічної потужності як передумови розвитку підприємства залежить від багатьох факторів, оцінити вплив яких можливо використовуючи методологію економічного аналізу.

Забезпечення результативності економічного аналізу неможливе без належної його організації. При цьому під організацією економічного аналізу слід розуміти визначення його мети, завдань, регламентації повноважень підрозділів підприємства, процедур і методик внутрішнього і зовнішнього аналізу, а також порядок підготовки, прийняття і здійснення заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємства [1].

Результати критичного аналізу фундаментальних теоретичних надбань та їх розвиток за допомогою нових гіпотез, постулатів і підходів стали основою розробки концептуального підходу щодо бухгалтерського відображення формування доданої вартості підприємства як бази його економічної потужності для оцінки економічного потенціалу підприємства у системі бухгалтерського обліку.

Дослідження показали, що величина економічної потужності сільськогосподарського підприємства залежить від двох компонентів: об'єктивного - сукупності трудових, нематеріальних і природних ресурсів, залучених та не залучених з яких-небудь причин у виробництво, які мають реальну можливість брати участь у ньому; суб'єктивною - здатності працівників, колективу до оптимального використання наявних ресурсів для створення максимального обсягу матеріальних благ, послуг та здатності управлінського апарату підприємства до нарощування доданої вартості.

Наявність суб'єктивного компонента економічної потужності викликає необхідність пошуку і розробки аналітичного інструментарію її оцінки. Для реалізації даного завдання потрібне дослідження якості управлінського потенціалу

як сукупної характеристики системи управління підприємства орієнтовної на результативне використання внутрішніх і зовнішніх (ринкових) можливостей.

Управлінський потенціал сільськогосподарських підприємств оцінюють критеріями, що враховують особливості сільськогосподарського виробництва та відображують в інтегральній оцінці комплексний результат умінь управлінського апарату вести прибутковий, соціально-екологічно орієнтований бізнес.

На основі досліджень різних підходів до інтерпретації економічної сутності управлінського потенціалу Подкопаєвим В.В. запропонована модель оцінки управлінського потенціалу підприємства. Особливість запропонованої моделі полягає в двох основоположних аспектах: вибір її цільової спрямованості та доступність інформаційної бази. Цільова установка моделі оцінки управлінського потенціалу залежить від можливих користувачів аналітичних досліджень - власників, інвесторів, кредиторів, контрагентів, апарату управління суб'єкта господарювання. Потенційних користувачів можуть цікавити різні напрямки аналізу: від визначення стану управлінського потенціалу до оцінки його вартісної величини [3, 4].

Застосування запропонованого підходу в практичній діяльності сільськогосподарських підприємств може служити інструментом обґрунтування аналітичних рішень в сфері управління економічним потенціалом підприємств як передумови зростання їх економічної потужності й підвищення результативності діяльності.

Список використаної літератури:

1. Бочаров В.В. *Организационные аспекты экономического анализа производственного потенциала [Текст] / В.В. Бочаров, А.А. Круглов // Современная экономика: проблемы и решения. 2010. № 10 (10). – С. 73-81.*

2. *Вісник Львівського університету. Серія економічна. 2014. Випуск 51. С.257 - 264 Visnyk of the Lviv University. Series Economics. 2014. Issue 51. P. 257 – 264 ISSN 2078-6115.*

3. Краєвський В.М. *Облік аграрного потенціалу національного багатства: монографія [Текст]: – К.: видавництво «Вік принт», 2015. – 440с.*

4. Подкопаев В. В. *Экономический потенциал предприятия и его составляющие // Научный вклад молодых исследователей в инновационное развитие АПК: сборник научных трудов по материалам международной научно-практической конференции молодых ученых и студентов. Ч. II. СПб.: СПбГАУ, 2014.*